

TOIMITTAJAKOULUTUKSEN NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUS

PÖYTÄKIRJA

Aika: 20.4.2018 klo 11.30 - 15.10

Paikka: Helsingin yliopiston SSKH, Snellmaninkatu 12 (käynti Yrjö-Koskisen kadulta), sali 210 (2. krs).

Läsnä: Jaana Hujanen (pj.), Ari Heinonen, Panu Uotila, Samuel Raunio (siht.), Nina Porra, Johanna Varis, Anne Leppäjärvi, Ari-Pekka Sirviö, Niina Jokelainen ja Salli Hakala.

1. Kokouksen avaus ja työjärjestyksen hyväksyminen, hyväksyttiin.

2. Edellisen kokouksen muistio, tarkistettiin.

3. Journalistien täydennyskoulutus – nykytilanne ja tulevaisuuden näkymät

Medialiiton Johanna Varis toi esille tarpeen journalistien täydennyskoulutuksesta sekä toimituksellisen henkilöstön osaamisen kehittämisestä. Toiveena olisi, että mediayritykset ja korkeakoulut voisivat tavata toisensa täydennyskoulutuksesta keskustelemiseksi. Ari Heinonen ehdotti tähän liittyvää tapaamista SJL:n, Medialiiton ja toimittajakoulutusta järjestävien korkeakoulujen kesken. Keskustelussa nostettiin esille, että myös viestintäalan ennakkointiryhmän edustajien olisi hyvä olla paikalla tällaisessa kokouksessa.

Keskusteltiin siitä, että aiemmin korkeakouluissa oli enemmän täydennyskoulutusta, mutta kysynnän pudottua tarjontakin väheni. Tarjontaa voisi olla jo suoraan vaikkapa avoimen yliopiston / avoimen amk:n kautta, vaikkapa valmiiden opintoryhmien täydentäminen täydennyskoulutettavilla työelämästä. Voitaisiin rakentaa erillinen verkkoportaali, jossa tarjontaa olisi helposti nähtävissä. Anne Leppäjärvi nosti esille yksittäisen henkilön mahdollisuuden tehdä eri koulujen tarjonnasta oppimispolkunsa. Keskustelussa tuli esille useammassa puheenvuorossa, kuinka korkeakouluissa resurssit kuluvat pitkälti omien opiskelijoiden koulutukseen. Jaana Hujanen toi esille, että perustason opintojaksot eivät välttämättä sovellu täydennyskoulutukseen mutta temaattiset kokonaisuudet sen sijaan voisivat olla sopivia.

Pohdittiin verkkosivuston / portaalin suunnittelua ja ylläpitämistä, voisiko tähän hakea rahoitusta esimerkiksi viestintäalan tutkimussäätiöltä. Keskusteltiin, että opetussisällöt tulevat korkeakouluista, teknisen ylläpidon tulisi tulla jostakin muualta.

Päädyttiin siihen, että syyskuussa 2018 Helsingissä pidetään tähän liittyvä tapaaminen. Tietoiskut koulutuksilta (korkeakoulut) siitä, mitä koulutusta on jo tarjolla, yrityksiltä vastavuoroisesti toiveet koulutuksista.

4. Kesätyöpaikat – haun aikataulu ja kesätyöpaikkatilanne tulevana kesänä

Keskusteltiin opiskelijoiden ja journalistiliiton lausumasta kesätyöpaikoista ja siitä, milloin ne tulevat haettaviksi vuoden aikana. Opintojen sujuminen on olennaista sekä opiskelijoille että myös yrityksille. Keskusteltiin lausuman tukemisesta, josta kukin korkeakoulu päättää itse.

Päädyttiin siihen, että kaikki toimittajakoulutuksen neuvottelukunnan korkeakoulut ovat mukana tukemassa lausumaa. Journalistiliiton Nina Porra toimittaa lausuman eteenpäin ti 24.4. jälkeen.

(Lounas klo 12.30)

5. Sosiaalisen median ja uusien teknologioiden vaikutukset mediaan ja sisällöntuotantoon

Asiamies **Noora Pinjamaa**, Viestintäalan tutkimussäätiö

Esitys saadaan erikseen sähköpostitse. Käytössä reaktiivinen strategia (infrastruktuurin rakentaminen & CMS) tai proaktiivinen strategia (uudet palvelut). Toimitukset ovat sopeutuneet alustariippumattomaan sisällöntuotantoon (ei tehdä monenlaista sisältöä monenlaisten prosessien kautta eri alustoille, vaan yksi sisällöntuotanto- ja hallintajärjestelmä sekä muutoksen johtaminen ruohonjuuritasolta lähtien). Uusina liiketoiminta-alueina Allerilla: tapahtumat, datapalvelut, verkkokauppa sekä verkkosivupalvelut ja -analytiikka. Sisältömarkkinoinnin erottaminen omaksi yritykseksi, joka eroaa journalistisen sisällön tuottamisesta. Tapahtumat tuovat lisäarvoa lukijoille, mediayhtiöille tuloja lipunmyynnistä ja tapahtumasponsoroinnista.

Keskusteltiin tulevista osaamistarpeet journalisteille. Kriittisinä asioina ne, että yleisöt ovat erilaisia eri alustoilla, alustat ovat erilaisia, yleisöt käyttäytyvät eri alustoilla eri tavoilla. Data on tärkeätä liiketoiminnallisesti: toimittajien tulee osata tulkita dataa, jolloin sisällöntuotannossa pitää ottaa huomioon (kyky tulkita lukija-analytiikkaa, metadata jne.). Sosiaalisessa mediassa läsnäolo on tärkeätä, lisäksi liiketoimintaosaaminen on tärkeätä myös journalisteille (ylipäänsä media-alalla). Tapahtumatuotanto ja tapahtumien järjestäminen ovat myös liiketaloudellisesti järkevää: yhteisöllisyys ja yhteisöjen luominen on tärkeätä, samoin sisältöjen tuottaminen ja tekeminen yhteisöllisesti, näin tapahtuu yleisön sitouttamista!

Keskusteltiin myös analytiikasta ja datan hyödyntämisestä sosiaalisessa mediassa. Pidettiin olennaisena myös journalismin roolia ja ydintä vallan vahtikoirana, journalismikoulutuksessa tulisi korostaa myös syvempiä merkityksiä kuin vain pelkkää liiketaloutta.

6. Neuvottelukunnan puheenjohtajan ja työvaliokunnan valinta vuodelle 2018 – 2019

Puheenjohtajana jatkaa Jaana Hujanen. Työvaliokunta jatkaa myös viime toimintavuodesta: Nina Porra, Johanna Varis, Jaana Hujanen, Panu Uotila ja Samuel Raunio.

7. Kuulumisia ja ajankohtaisia asioita journalistikoulutusyksiköistä

Ari Heinonen kertoi, että vuodenvaihteessa aloittaa uusi Tampereen yliopisto. Journalistiikka on osa laajinta tiedekuntaa yliopistossa, viestinnän monialainen koulutusohjelma (jossa journalistiikka on yhtenä). Tutkimuksellista ja journalistista tuotosta tehdään teemavetoisesti, eri substanssialueiden osajia hyödynnetään kursseilla ja tuotannoissa. Keitos.uta.fi on sotesta hyvä paketti vierailijaprofessori Jussi Pulliselta. Ensimmäinen graduseminaari Jyväskylän journalistiikan graduryhmän kanssa keväällä 2018. Kaikkiaan 850

ilmoittautunutta (hakemusta) journalistiikan ja viestinnän yhteiseen valintakokeeseen: näillä näkymin keväällä 2018 pidetään viimeinen journalistiikan ja puheviestinnän yhteinen valintakoe. Elina Paasonen Aamulehdestä on tuleva vierailijaprofessori.

Panu Uotila kertoi Jyväskylässä hakijoita olleen 282, kymmenen vähemmän kuin viime vuonna. Jyväskylässä ei ole tapahtunut suurempia rakennemuutoksia. Pääsykoejärjestelmän muutos on tulossa. Soveltuvuuskokeet halutaan kuitenkin säilyttää. Opetussuunnitelma pyörinyt vuoden verran, yrittäjäyyskurssi on pakollinen. Työmarkkinatilanne sellainen, että kesken graduseminaarin kaksi sai vakituisen työpaikan.

Anne Leppäjärven (Samuel luki Annen viestin) mukaan hakijaluvut kevään 2018 ensihaussa Haaga-Helia AMK:ssa: ensisijaiset 267, kaikki 827. Urheilujournalismin maksullisessa erikoistumiskoulutuksessa aloitti maaliskuussa 14 opiskelijaa, vuoden ohjelma, 30 opintopistettä. <http://www.haaga-helia.fi/fi/koulutus/erikoistumiskoulutus/urheilujournalismin-erikoistumiskoulutus> ; Haaga-Helian ylempien amk-tutkintojen opetussuunnitelmien rakennetta yhtenäistetään parhaillaan, siinä ollaan jo pitkällä. Ops-suunnittelussa hahmotettu yhteiset opinnot, lisätty vaihtoehtoisia mahdollisuuksia ja selkeät alakohtaiset opinnot. Tavoitteina päästä eroon sirpaleisuudesta; opintopolkujen henkilökohtaistamisen tukeminen; monialaisen ja ylipäätään TKI-toiminnan lisääminen opintojaksoilla; täydennyskoulutukseen tarjottavien moduulien tunnistaminen. Seuraavaksi (vuonna 2019) tehdään sama alempien amk-tutkintojen puolella.

Samuel Raunio kertoi, että Turun AMK:n media-alan tiloista iso osa nyt remontoitavana. Opetussuunnitelmakerros käynnistymässä syksyllä 2018 liittyen vuoden 2019 opetussuunnitelmiin. Hakijoita on ollut hyvä määrä eri hakukohteisiin koko media-alalla (animaatio, elokuva, journalismi, mainonnan suunnittelu).

Nina Porra kertoi, että Journalistiliitossa on rekrytoitu Journalisti-lehteen uusi päätoimittaja, Maria Pettersson (Markku Lappalainen jää eläkkeelle). Uusi opiskelija-asiantuntija voisi aloittaa ensi syksynä, opiskelijalähteläs todennäköisimmin nimikkeenä (tutustuu opiskelijoiden ja toimittajakoulutuksiin). Journalismin päivä Helsingissä Bio Rexissä 12.10.2018.

Johanna Varis kertoi, että Medialiitossa toimialastrategiaa ollaan tekemässä, työ menee syksyyn, strategia vaikuttaa liiton panostuksiin ja linjauksiin.

Ari-Pekka Sirviö kertoi Oulun osalta journalistit lab -opinnoista, joissa journalistit päättävät itse, mitä tekevät. Lopputulos on nyt ollut Facebookissa julkaistava televisio-ohjelma "Rätinä", jonka 1. jakso on julkaistu 20.4.2018. Hakijamäärissä kaikkia hakijoita medianomiksi 621 (viime vuonna 577), ensisijaisia 265 (viime vuonna 215), paikat sisältävät journalismin sekä visuaalisen suunnittelun. Rohkea mainoskampanja ollut tänä keväänä. Yliopiston tiloihin muuttaminen tapahtuu vuonna 2020, Oulun yliopisto osti osake-enemmistön OAMK:sta. Yliopisto panostaa XR:ään. Opetussuunnitelmaa ollaan muuttamassa, joulukuussa 2019 uusi ops, joka otetaan käyttöön 2020 syksyllä. Tavoitteena pois sirpalemaisuuksista, osaamisperusteisuutta lisää. Kahdesta yliopettajasta jätetty täytohakemukset, XR-osaamista tarvitaan. Elokuvialalta tullut pyyntöjä osaajien saamisesta pohjoiseen. Työvoimapolitiittista koulutusta ollaan järjestämässä yhteistyössä yritysten kanssa elokuvapuolelle. Opiskelijat

ovat tyytyväisiä opetukseen ja omaan kehittymiseen, parannettavaa on opiskelijoiden työllisyyteen ohjaamisessa ja työntekemiseen ohjaamisessa.

Niina Jokelainen kertoi, että Oulussa opiskelijoiden suhtautuminen muutosta yliopiston tiloihin ja yhteistyöstä yliopiston kanssa on positiivinen. Opiskelijat toivovat lisää yhteistyötä yritysten kanssa.

Salli Hakala kertoi Helsingin yliopiston osalta uudelleenorganisoinnista: koulutusohjelma on uusi (valtio-oppi & viestintä yhdessä), tämä on ollut hyvä asia. Opintojen suorittamisessa ensin tehdään valtiotieteiden kandidaatin tutkinto ja sitten haetaan maisterivaiheeseen. Hakijoita keväällä 2018 kaikkiaan 1305, näistä 67 otetaan sisälle. Ensisijaisia hakijoita oli 645. Aikaa valmistautua valintakokeisiin on OKM:n toiveesta lyhennetty, valintakoekirjat julkistetaan nyt kuukautta ennen valintakoetta. Anu Kantola tuli professoriksi, nyt isossa tutkimushankkeessa, sijainen tulossa kolmeksi vuodeksi. Hannu Niemisen professuuri avoinna, 1.8.2018 tässäkin aloittaa uusi henkilö. Kaksi uutta työelämäprofessuuria, eli Pekka Sauri ja Outi Ihanainen-Roiko yritysviestinnän puolelle, he kolmeksi vuodeksi.

Jaana Hujanen kertoi Svenska social- och kommunalhögskolanin osalta, että kandidaattiohjelmaan hakijoita oli 350, aloituspaikkoja 110, tässä pientä nousua hakijamäärissä. Hakijamäärät tipahtivat olennaisesti muutamia vuosia sitten, ruotsinkieliset ikäluokat ovat pienentyneet ja ruotsinkielinen opettajakoulutus Helsingissä on vienyt hakijoita. Yhteisessä kandidaattiohjelmassa opiskelijat suorittavat yhden kaikille yhteisen kurssin ensimmäisen vuoden syksyllä sekä valitsevat kolmen eri oppiaineen johdantokurssit. Pääaine valitaan pääsääntöisesti ensimmäisen vuoden keväällä. Suosittu on ollut Foreign reporting -kokonaisuus, sinne on ollut hakijoita, kurssilla ollut opiskelijoita jopa 10 eri maasta, tämä jatkuu ensi syksynä. Valtiotieteellisten kandidaatti- ja maisteriohjelmien kanssa jatkuu yhteistyö. Apulaisprofessorin viran täyttö menossa, lisäksi oppilaitoksessa on rehtorin paikka avoinna.

8. Seuraava kokous

Perjantai 23.11. alustavasti sovittiin, sijainti Tampereella. Ari Heinonen vahvistaa ajankohdan ja paikan vielä erikseen. Valittiin perjantai 16.11. varapäiväksi, paikka silloinkin Tampereella.

9. Kokouksen päättäminen, kokous päätettiin klo 15.10.